

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 จำนวน 180 คน สุ่มจากโรงเรียนศูนย์รวมน้ำใจ สังกัดกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนปานะพันธ์วิทยา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยมีขั้นตอนในการเลือกดังนี้

1.1 เลือกโรงเรียน การเลือกโรงเรียนมีเหตุผลดังนี้คือ โรงเรียนศูนย์รวมน้ำใจ ตั้งอยู่ในเขตชุมชนแออัดคลองเตย นักเรียนส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีฐานะยากจน ส่วนโรงเรียนปานะพันธ์วิทยา นักเรียนส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีฐานะร่ำรวย มีการศึกษาดี นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้พิจารณาเหตุผลเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลของทางโรงเรียนและการมีอุปกรณ์เครื่องฉายวีดีโอเทป

1.2 เลือกนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยต้องการกลุ่มตัวอย่างที่เคยดูภาพยนตร์ชุดขบวนการไบโอแมนมาก่อน โดยมีเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้คือ นักเรียนเคยดูภาพยนตร์ชุดนี้มาแล้ว และนักเรียนมาจากครอบครัวที่อยู่ในเกณฑ์สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่กำหนดไว้ (ดูคำจำกัดความ) วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวแล้ว คัดเลือกนักเรียนไว้ดังนี้

สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	ระดับชั้น	เพศ		รวม
		ชาย	หญิง	
สูงเลือกจากกลุ่มนักเรียนโรงเรียนปανεพันธ์วิทยา	ป.4	15	15	30
	ป.5	15	15	30
	ป.6	15	15	30
ต่ำเลือกจากกลุ่มนักเรียนโรงเรียนศูนย์รวมน้ำใจ	ป.4	15	15	30
	ป.5	15	15	30
	ป.6	15	15	30
				180

ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง คุในภาคผนวก ก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เทปบันทึกภาพยนตร์โทรทัศน์ชุดขบวนการไบโอแมน 1 ตอนใช้เวลาฉาย 15 นาที
2. เครื่องวีดีโอเทป และโทรทัศน์
3. แบบสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.1 ลักษณะเนื้อหาของภาพยนตร์ชุดขบวนการไบโอแมน

ภาพยนตร์ชุดขบวนการไบโอแมนมีลักษณะการดำเนินเรื่องทุกตอนคล้ายกัน กล่าวคือในเรื่องจะมีตัวแสดง 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งคือกลุ่มพวกไบโอแมน มีจำนวน 5 คน และหุ่นยนต์สีทอง 1 ตัวฝ่ายนี้มีหน้าที่ปกป้องคุ้มครองโลกมนุษย์ และอีกฝ่ายคือพวกคอกเตอร์มัน เป็นฝ่ายศัตรูกับมนุษย์กับพวกไบโอแมน ฝ่ายคอกเตอร์มันพยายามจะครอบครองโลก จึงทำให้เกิดการต่อสู้ระหว่าง 2 ฝ่ายนี้ ในแต่ละตอนจะมีเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าฝ่ายคอกเตอร์มันเข้ามาก่อความทำลายมนุษย์ในโลกด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ส่งสัตว์ประหลาดออกมาทำร้ายเด็ก จับเด็กไปกักขัง จับคนไปล้างสมอง เป็นต้น ดังนั้นพวกมนุษย์ไบโอแมนจึงต้องออกไปปราบพวกเหล่านี้มิให้

ทำร้ายมนุษย์ต่อไป โดยแปลงร่างจากคนธรรมดาเป็นหุ่นมนุษย์ไบโอแมนมีพลังไฟฟ้า และสามารถรวมพลังไฟฟ้าเพื่อต่อสู้กับศัตรู มนุษย์ไบโอแมนสามารถแปลงร่างเป็นหุ่นยนต์หลายลักษณะได้ มีการต่อสู้ระหว่างกลุ่มมนุษย์ไบโอแมนและกลุ่มคอกเตอร์มัน โดยใช้ธนูไบโอ คานแสงเลเซอร์ ปืนแสงเลเซอร์เป็นอาวุธ

เนื้อเรื่องของคนี่นำมาฉายให้กลุ่มตัวอย่างดูมีชื่อว่าต้นไม้ปราบโรคปีศาจ เป็นตอนที่คอกเตอร์มันปล่อยสัตว์ประหลาดออกมาพันสารพิษสีเขียวใส่ผู้คนที่เดินตามท้องถนน ทำให้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ที่ได้รับสารพิษเกิดเจ็บป่วยมีอาการเขียวตามตัวใบหน้าและเล็บต้องนำส่งโรงพยาบาล เชื้อโรคปีศาจนี้ยังไม่มียาที่จะใช้รักษา นอกจากต้องหาต้นไม้นชนิดหนึ่งมาเป็นตัวยา ในที่สุดมนุษย์ไบโอแมนสี่ชมบุกไปค้นหาได้ในเขตที่มีสารพิษ และสามารถนำกลับมาผลิตเป็นยาเพื่อรักษาคนป่วยได้ ตอนจบมีการต่อสู้ระหว่างพวกไบโอแมนกับพวกสมุนคอกเตอร์มัน ซึ่งพวกเหล่าร้ายก็พ่ายแพ้ไปในที่สุด

2.2 เหตุผลที่เลือกตอนนำมาฉายให้กลุ่มตัวอย่างดูเพราะ

1. สามารถเป็นตัวแทนของคนอื่น ๆ ในเรื่องได้เนื่องจากการดำเนินเรื่องในแต่ละตอนคล้ายกันดังที่กล่าวไว้แล้ว
2. เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนนึกถึงเนื้อหาที่เคยได้ดูมาก่อนแล้ว ทั้งนี้โดยมิได้ต้องการที่จะศึกษาตอนหนึ่งตอนใดโดยเฉพาะ

2.3 ลักษณะตัวแสดงสำคัญ

1. มนุษย์ไบโอแมน เป็นคนธรรมดา 5 คน ชาย 3 คน หญิง 2 คน มีชื่อว่า แคง 1 เขียว 2 น้ำเงิน 3 เหลือง 4 และชมพู 5 ตามชุดที่เมื่อแปลงร่างเป็นมนุษย์ไฟฟ้าแล้ว
2. คอกเตอร์มัน มีหน้าตาน่าเกลียด น่ากลัว ผิวสีดำ ผมยาวถึงหลัง สวมชุดยาวสีดำ ถือคานบัญชาการต่อสู้กับไบโอแมนในห้องปฏิบัติการ
3. พวกเด็ก ๆ ในเรื่องส่วนใหญ่เป็นเด็กชายหญิง อายุระหว่าง 4 ถึง 10 ปี

ผู้วิจัยเลือกภาพยนตร์ชุดขบวนการไบโอแมนมาศึกษาเพราะ

1. เป็นรายการในช่วงเวลาของเด็กคือ ช่วง 10.00 น. ของวันเสาร์อาทิตย์ ที่ออกแพร่ภาพทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 7 คาดว่าเด็กส่วนใหญ่สนใจดู ผู้วิจัยจึงสนใจว่าภาพยนตร์ชุดนี้ซึ่งมีเนื้อหาเพื่อสอนให้สาระ มีการต่อสู้กัน เด็กจะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้อย่างไรบ้าง
2. ผู้วิจัยเห็นว่าภาพยนตร์ในทำนองนี้มากพอสมควรที่ปรากฏในโทรทัศน์ จึงควรเลือกเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาศึกษาเพื่อเป็นแนวในการศึกษาเรื่องอื่นต่อไป

2.4 ลักษณะของแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการดูโทรทัศน์ และการรับรู้ความเป็นจริงในเรื่องขบวนการไบโอแมน แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับการดูโทรทัศน์ เกี่ยวกับการดูเรื่องขบวนการไบโอแมน ได้แก่

1. จำนวนครั้งที่ดูเรื่องนี้ใน 1 เดือน
2. ความคิดเห็นว่า ภาพยนตร์ชุดขบวนการไบโอแมนเป็นการแสดงหรือเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงและเหตุผลที่คิดเช่นนั้น
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบดูเรื่องนี้และเหตุผล

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการรับรู้ความเป็นจริงในภาพยนตร์ชุดขบวนการไบโอแมน เป็นคำถามให้ประเมินเกี่ยวกับตัวแสดง เหตุการณ์ และประโยชน์ที่ได้จากในเรื่อง ว่าเหมือนในชีวิตจริงเพียงใด สามารถเกิดขึ้นในชีวิตจริงเพียงใด และให้ประโยชน์ในชีวิตจริงเพียงใด โดยการประเมิน 4 ระดับคือ มาก ปานกลาง น้อย ไม่เลย หากนักเรียนประเมินว่าเหมือนในชีวิตจริง หรือสามารถเกิดขึ้นในชีวิตจริงมาก หรือให้ประโยชน์ในชีวิตจริงมาก แสดงว่ารับรู้ว่ามีความเป็นจริงมาก หากประเมินว่าเหมือนในชีวิตจริงน้อย หรือสามารถเกิดขึ้นในชีวิตจริงน้อย หรือให้ประโยชน์ในชีวิตจริงน้อย แสดงว่ารับรู้ว่ามีความเป็นจริงน้อย คำถามส่วนนี้มีจำนวน 14 ข้อ และมีช่องบันทึกเหตุผลที่ตอบเช่นนั้น (ดูตัวอย่างในภาคผนวก ข)

ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์

1. ศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่มีผู้ศึกษามาก่อน เป็นแนวในการสร้างข้อคำถาม
2. เก็บข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการดูภาพยนตร์ชุดนี้ โดยการสัมภาษณ์นักเรียนโรงเรียนวัดหัวลำโพงและโรงเรียนศึกษาวัดนาที่เคยดูเรื่องนี้มาก่อน จำนวน 24 คน เกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

- 2.1 ตัวแสดงที่สำคัญ
- 2.2 ตัวแสดงที่ชอบ และไม่ชอบ
- 2.3 มนุษย์ไบโอแมน ดอกเตอร์มันมีชีวิตเหมือนคนพวกใดในชีวิตจริง
- 2.4 เนื้อหาสำคัญของเรื่อง
- 2.5 เหตุการณ์ในเรื่องที่เหมือนและไม่เหมือนในชีวิตจริง
- 2.6 เหตุการณ์ในเรื่องที่คิดว่าสามารถเกิดขึ้นในชีวิตจริง และไม่สามารถเกิด

ขึ้นในชีวิตจริง

2.7 ประโยชน์ที่นำมาใช้ในชีวิตจริง (ดูตัวอย่างในภาคผนวก ก)

3. นำข้อความเห็นของนักเรียนมาแจกแจงความดี (รายละเอียดดูภาคผนวก ง)

4. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างข้อคำถาม ในแบบสัมภาษณ์การรับรู้ความเป็นจริงโดยแบ่งเป็น 3 ด้านคือ เกี่ยวกับตัวแสดงที่เป็นคน เหตุการณ์ และการใช้ประโยชน์ในเรื่อง ผู้วิจัยถือเอาคำตอบที่นักเรียนตอบมาที่มีความดีสูงสุด และที่พิจารณาว่าควรจะนำมาศึกษา มาเป็นเกณฑ์ในการสร้างข้อคำถาม

5. ทดลองใช้แบบสัมภาษณ์กับนักเรียนชั้น ป.4, 5, 6 ของโรงเรียนวัดคอกไม้ และโรงเรียนเรวัตวิจักษณ์ 24 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาและปรับปรุงเป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้

3. การตรวจให้คะแนนคำตอบจากแบบสอบถาม

การให้คะแนนการรับรู้ความเป็นจริงในเรื่อง

ถ้าตอบว่ามาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	"	3	"
น้อย	"	2	"
ไม่เลย	"	1	"

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. การเตรียมการก่อนเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปติดต่อกับโรงเรียน โดยผ่านทางสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานครและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย โดยขอให้ทางโรงเรียนช่วยคัดเลือก นักเรียนตามที่ตั้งเกณฑ์ไว้และนัดวันเก็บข้อมูล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เมื่อนักเรียนอยู่ในห้องฉายวีดีโอพร้อมกันแล้ว ผู้วิจัยแนะนำตัวและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยกล่าวว่า

"สวัสดีค่ะครูเป็นนิสิตปริญญาโทจากภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ กำลังศึกษาเรื่องการรับรู้ความเป็นจริงในหนังขบวนการไบโอแมน จึงอยากทราบความรู้สึกนึกคิดของนักเรียน คำตอบของนักเรียนไม่ได้ตรวจว่าถูกหรือผิด ขอให้ตอบตามความรู้สึกนึกคิดของนักเรียน คำตอบนั้นจะเป็นประโยชน์มาก จะทำให้เราเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของคนได้ ครูจะให้ดูวีดีโอเทปเรื่องขบวนการไบโอแมน 1 ตอนที่ให้ดูนี้เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนนึกถึงเรื่องนี้ได้ดียิ่งขึ้น คำถามไม่ได้ถามเกี่ยวกับตอนนี้โดยตรง แต่จะถามถึงสิ่งที่นักเรียนเคยดูมาแล้ว"

2.2 ผู้วิจัยฉายวีดีโอเทปให้ดู 15 นาที

2.3 เมื่อนักเรียนดูจบแล้ว สัมภาษณ์นักเรียนทีละคน โดยมีผู้ช่วยสัมภาษณ์ 6 คน

2.4 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลที่ละชั้น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ในช่วงเช้า และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในช่วงบ่าย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอ็กซ์ (SPSS^X)

1. วิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง (Three-way Analysis of Variance) มีตัวแปรอิสระคือ เพศ ชั้นเรียน สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ตัวแปรตามคือ คะแนนจากการประเมินค่าการรับรู้ความเป็นจริงจากแบบสัมภาษณ์ในแต่ละข้อ

2. การทดสอบรายคู่ด้วยวิธีนิวแมน-คูลส์ ถ้าการวิเคราะห์ในข้อ 1 มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. หากค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับความถี่ในการดูภาพยนตร์ชุดนี้ เหตุผลที่นักเรียนคิดว่าภาพยนตร์ชุดนี้เป็นการแสดงหรือเป็นเรื่องจริง เหตุผลที่นักเรียนชอบ หรือไม่ชอบดูภาพยนตร์เรื่องนี้